

Kinder Torah[®]

בס"ד

Moldy Bread or Matza?

In Talmudic times, the matza was thicker and softer. It looked very much like bread. Additionally, they often baked fresh matza every day of Pesach. One day in the kitchen, the following problem occurred...

☪ ☪ ☪ ☪ ☪

"Yuck, look at this piece of matza. It is all moldy."

"Moldy? How can matza be moldy? It is only the fifth day of Pesach. There was not enough time for the matza to become moldy. It must be chometz. We need to burn it."

"One second. It can't be chometz. We searched the entire house before Pesach. We found and destroyed every last piece of chometz."

"Well, you must have missed this piece because it is too moldy to be matza."

"I have an explanation. It really is matza, but the molding process was sped up."

"Why?"

"Because we baked fresh hot matza each day, and put it in the box. This piece of matza must have been stuck at the bottom. The warm, damp atmosphere in the box made it mold faster."

"It sounds farfetched to me."

The question is:

Who is right? Is it normally moldy bread, or matza whose spoilage was accelerated by heat and humidity?

The answer is:

The Gemora (Pesachim 7a) presents both sides of the question and concludes the following. Since a bedikas chometz was done which cleared away all the bread, and since people baked fresh matza every day, and enough days had passed that the matza could become very moldy, we can rely on these conditions to assume that it is matza. Indeed the Shulchan Aruch Orach Chaim 446:4 rules that if all of these conditions are met, one can be lenient and assume that it is matza.

This puzzle and answer is for learning and discussion purposes only. Do not rely upon it for psak halacha! Consult a Rav to determine the correct halachic ruling.

Be Grateful

"What's for lunch today, Yankie?"

"Chicken, rice, and string beans."

"String beans? I hate string beans. I'm going to complain to the Mashgiach about the food in this Yeshiva."

The young bochur strides out of the dining room, and walks upstairs to the office of the Mashgiach. He knocks on the door.

"Yes, come in please."

The bochur enters.

"Shalom, Yehuda! How are you?"

"Not so good, Rebbe."

"Oy vey. What's the matter, Yehuda?"

"Today's lunch is the problem, Rebbe. They are serving string beans, and I hate string beans."

"I see. What are they serving along with the string beans?"

"Chicken and rice."

"Do you like chicken and rice?"

"Yes, I love it."

"Hmmm."

The Mashgiach thinks for a moment. Yehuda could have just eaten the chicken and rice and ignored the string beans. Yet he took the trouble to come up and complain. Perhaps there is more to this problem than string beans. He proceeds to investigate.

"Do you have any other complaints, Yehuda?"

"As a matter of fact I do, Rebbe."

Yehuda pulls a big piece of paper out of his pocket. Written on it is a list of over twenty items. He begins to read them off.

"The benches are too hard. The beds are too soft. My roommates are too quiet. My chavrusa is too loud..."

The Mashgiach listens patiently to the whole list. He begins to suspect that the source of Yehuda's problem is a lack of hacoras hatov (gratitude) for the good things. He does not appreciate them. His mind does not focus on them, rather only on the bad or inconvenient things. The Mashgiach decides to try a dramatic approach to change Yehuda's outlook.

"Can you come with me for a few minutes, Yehuda?"

"Sure. Where are we going, Rebbe?"

"To the hospital."

Yehuda and the Mashgiach leave the Ye-

shiva, flag down a taxi, and soon arrive at the hospital.

"Are we going to visit a patient, Rebbe?"

"No, we are going to the emergency room, Yehuda."

The two enter the emergency room. They see a patient who is receiving CPR.

"What is the matter with him Rebbe?"

"His heart stopped beating."

Yehuda thinks for a minute. "That man's heart is not beating. My heart is beating away. Seventy-two beats per minute. I must thank Hashem for that."

Another patient's head is bandaged. The Mashgiach approaches the doctor to ask him about the injury.

"This man has a eye injury. He may never see again."

Yehuda thinks, "My eyes work perfectly. Thank You, Hashem."

Another man has pains in his stomach. They discover that he had digestive problems and can barely eat.

"I can eat everything; even string beans," thought Yehuda. "Baruch Hashem!"

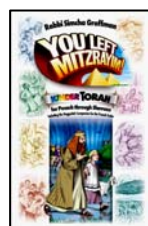
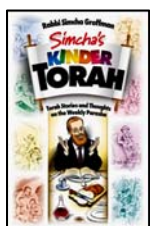
Another patient comes in. And another, and another. Each one is suffering terribly.

"I have seen enough, Rebbe. I now realize how good I have it. Hashem is so kind. He takes such good care of me. I thank Him for everything! I hope to never complain again."

"Yehuda, your name means 'thanks.' May you always live up to it and be grateful for everything."

Kinderlach . . .

We see the last of the eser makkos in this week's parasha. They began last week with two makkos involving the Nile River. Moshe Rabbeinu did not carry out those makkos, because the river had once protected him when he was an infant. This demonstrates the extent of hacoras hatov. Moshe even showed gratitude to an inanimate object! How much more so should we express our gratitude to The Almighty, who provides us with everything. We do not need a visit to the emergency room (Heaven forbid!) to thank Hashem for the wonderful gifts that He has given us, and continues to give us every moment. We have only one thing to say. "Thank You Hashem!"

Big discount prices on all "Kinder Torah" books. Please contact the author at (02) 585-2216 or simcha_b@netvision.net.il

Kinder Torah[®] Copyright 2014 ❖ All rights reserved to the author Simcha Groffman ❖ P.O.B. 5338, Jlm, 91052, Israel ❖ Tel: (02) 585-2216

Kinder Torah is distributed each week in many cities around the world. Subscribe for yourself or sponsor your shul. 120₪ per year.

All contributions are deductible from Maaser Kesafim. #793#

והגדת לבנד

פרשת בא

"האם יש לך תלונות נוספות, יהודה?"
"למען האמת, כן."

יהודה מוציא דף גדול מכיסו, שעליו ישנה רשימה ארוכה של תלונות. הוא מתחיל להקריא אותן.

"הספסלים קשים מדי. המיטות רכות מדי. החברים שלי לחדר שקטים מדי. החברותא סוער מדי..."

המשגיח מאזין בסבלנות, עד שיהודה מסיים לקרוא את הרשימה. הוא מתחיל להבין שהמקור לבעיותיו של יהודה הוא שאין הוא מכיר טובה: הוא איננו מודע לדברים הטובים בחייו, ואינו מעריך אותם מספיק. במקום להתמקד בדברים הטובים, הוא חושב רק על הדברים השליילים. המשגיח מחליט לנסות לשנות את גישתו של יהודה באמצעות מחווה רבת-רושם.

"האם אתה יכול להצטרף אלי לטיול קצר, יהודה?"
"ודאי. לאן אנחנו נוסעים?"

"לבית החולים."

המשגיח ויהודה יוצאים יחד מהשיבה. המשגיח עוצר מונית, ולאחר נסיעה קצרה הם מגיעים לבית החולים.

"המשגיח, האם אנחנו הולכים לבקר חולה?"
"לא, אנחנו הולכים לחדר המיון, יהודה."

השניים נכנסים לחדר מיון. הם רואים חולה העובר החייה.

"המשגיח, מה קרה לו?"
"הלב שלו חדל לפעום."

יהודה חשב מעט. "הלב של אדם זה אינו פועם. אבל הלב שלי פועם ופועם - שבעים ושתיים פעימות לדקה. עלי להודות לה' על כך."

הם חולפים על פני חולה אחר, שראשו חבוש. המשגיח ניגש לרופא לשאול במה נפגע האיש.

"איש זה נפגע בעינו. ייתכן שלא ישוב עוד לראות."

יהודה חושב, "העיניים שלי רואות מצויין. תודה לך, ה'."

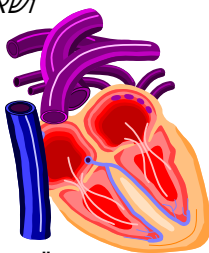
לאדם אחר יש כאבי בטן. הרופאים מגלים שיש לו בעיות עיכול ושאינו מסוגל כמעט לאכול.

"ואני, חושב יהודה, 'יכול לאכול הכל - אפילו שעועית ירוקה. ברוך ה'!"

עוד חולה מגיע לחדר המיון, ולאחר מכן עוד אחד. ועוד אחד. כולם סובלים מאוד.

"ראיתי די, המשגיח. כעת אני מבין כמה טוב לי. ה' רחום וחנון. הוא שומר עלי היטב. ואני מודה לו על הכל! אני מקווה שלעולם לא אתלונן שוב."

"שמך יהודה, על שם הודאה. יהי רצון שכשמך כן תהיה - ותודה על הכל."

ילדים יקרים,

בפרשת השבוע אנו קוראים על המכה העשירית מבין עשר המכות. בשבוע שעבר קראנו על שתי מכות שהיו קשורות ביאור. משה רבינו לא הביא מכות אלה על מצרים בעצמו מכיוון שהיאור הגן עליו כשהיה עוד תינוק; אהרן הוא שהפך את מימי היאור לדם והעלה ממנו את הצפרדעים. דבר זה מראה לנו את גודל החיוב בהכרת הטוב. משה הכיר טובה לדבר דומה! על אחת כמה וכמה שעלינו להכיר טובה לקדוש ברוך הוא המעניק לנו את כל מה שיש לנו. אין אנו צריכים לבקר בחדר מיון (חס ושלום!) כדי להודות לה' על כל הטובה שהוא נותן לנו, וממשיך לתת בכל רגע ורגע. עלינו רק לומר דבר אחד: "תודה לך, ה'!"

לחם או מצה?

בזמן התלמוד, המצה היתה עבה ורכה יותר ודמתה מאוד ללחם; בנוסף לכך, פעמים רבות היו אופים מצות טריות בכל יום מימי הפסח. יום אחד, התעוררה בעיה במטבח...

סא סא סא סא

"אוי, תראה את חתיכת המצה הזו. היא מלאה עובש." "עובש? כיצד יכולה מצה לפתח עובש? היום רק היום החמישי של פסח, והמצה לא היתה יכולה להספיק להתעפש. כנראה זה חמץ."

אנו צריכים לשרוף אותו." "רגע אחד, זה לא יכול להיות חמץ. בדקנו את כל הבית לפני פסח, ומצאנו והשמדנו את כל החמץ." "נראה שלא ראית חתיכה זו, שכן היא עבשה מדי מכדי שתהיה מצה." "יש לי הסבר. היא באמת מצה, אך תהליך ההתעפשות זורז." "כיצד?"

"משום שאפינו מצות חמות, טריות כל יום, ושמנו אותן בקופסא. חתיכה זו של מצה היתה, כנראה, דבוקה לתחתית הקופסא, והאוויר החם והלח בתוך הקופסא גרם לה לפתח עובש מהר." "נשמע לי לא הגיוני."

השאלה היא: מי צודק? האם זוהי חתיכת לחם שהתעפשה כדרכה, או מצה שהתעפשה מהר מהרגיל בשל החום והלחות?

והתשובה היא: הגמרא (פסחים ז' ע"א) מציגה את שני צדדי השאלה ומסיקה כדלהלן: משום שנעשתה בדיקת חמץ, וכל החמץ פונה מהבית, ומשום שאנשים אופים מצה טרייה מדי יום, ועברו די ימים כדי שהמצה אכן תתעפש, עלינו לסמוך על תנאים אלה ולהניח שמדובר במצה. ואכן שולחן ערוך (אורח חיים סימן תמ"ו, סעיף ד') פוסק שאם אכן קיימים כל התנאים הללו, אפשר להקל ולהניח שמדובר במצה.

חידות אלה והתשובות עליהן הן לצורך לימוד ודיון בלבד. אין לסמוך עליהם למעשה. יש להפנות את השאלה לרב כדי לקבל ממנו את הפסק הנכון.

להודות

"מה יש היום לארוחת צהריים?" "עוף, אורז ושעועית ירוקה." "שעועית ירוקה? אנו שונא שעועית. אני הולך למשגיח להתלונן על האוכל בישיבה."

הבחור יוצא מחדר האוכל, ועולה למשרדו של המשגיח. הוא דופק בדלת.

"כן, היכנס בבקשה."

הבחור נכנס.

"שלום, יהודה! מה שלומך?" "לא כל כך טוב."

"אוי ואבוי - מה הבעיה, יהודה?" "ארוחת הצהריים של היום היא הבעיה. מגישים היום שעועית ירוקה, ואני שונא לאכול שעועית ירוקה."

"אני מבין. ומה יש מלבד שעועית ירוקה?"

"עוף ואורז."

"האם אתה אוהב עוף ואורז?"

"כן, אני אוהב מאוד עוף ואורז."

"הממ..."

המשגיח מהרהר לרגע. יהודה היה יכול לאכול את העוף ואת האורז ולהתעלם מהשעועית. אך הוא בחר לעלות אל חדרו ולהתלונן. אולי הבעיה איננה רק השעועית. הוא מחליט לבדוק את הדבר.